

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/18304
GK: 111
06/04/2011

Sayı: B.18.0.BHİ.0.01-610-29889
Konu: Soru Önergesi (7/18304)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE

İlgi : 21.03.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-28953 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Tunceli Milletvekili Sayın Şerafettin HALİS'in, Munzur Vadisi Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planına ilişkin, 7/18304 esas numaralı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir. Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK :
Cevabi yazı (1 sayfa)
Dosya (1 adet)

DAĞITIM :
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başbakanlık

TUNCELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞERAFETTİN HALİS'İN
7/18304 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI

SORU 1. *2002-2006 yılları arasında hazırlanmış bulunan Munzur Vadisi Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı aradan 5 yıl geçmesine rağmen Bakanlığınız tarafından neden onaylanmıyor? Bu suç değımlidir?*

SORU 2. *Munzur Vadisi Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planını ne zaman onaylamayı ve yürürlüğe koymayı düşünüyorsunuz?*

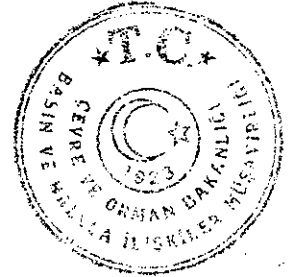
CEVAP 1,2. Korunan alanlarda arazi kullanım kararlarının belirlenmesi maksadıyla, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu gereğince uzun devreli gelişme planı (UDGP) hazırlanması yasal zorunluluk olup, bu amaçla hazırlanan taslak UDGP, ilgili bakanlıkların görüşlerine gönderilmiş olmakla birlikte; ilgili bakanlıkların görüşleri tamamlanmadığından, Munzur Vadisi Milli Parkı UDGP henüz onaylanmamıştır.

SORU 3. *Uzun Devreli gelişme planı olmadan bugüne kadar Munzur Vadisinde yapılan ve yapılacak baraj, HES vb. çalışmalar yasadışı sayılmaz mı?*

CEVAP 3. Munzur Vadisi Milli Parkı UDGP henüz onaylanmadığından Munzur Vadisi Milli Parkı sınırları dahilinde yapımı öngörülen Konaktepe-I ve Konaktepe-II Barajlarının Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu lisansları, Danıştay tarafından Yürütmeyi Durdurma Kararı alınmış olup, söz konusu Baraj Projeleri ile ilgili herhangi bir çalışma yürütülmemektedir.

SORU 4. *Munzur Vadisi Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı raporunun bir nüshasının tarafımıza verilmesi mümkün müdür?*

CEVAP 4. Munzur Vadisi Milli Parkı'nın 1971 tarihili onaylı inkişaf planı sureti ekte gönderilmiştir.

MUNZUR VADİSİ
MİLLİ PARKI
GENEL
İNKİŞAF PLANI

HAZIRLAYAN

ORMAN BAKANLIĞI

MİLLİ PARKLAR DAİRE BAŞKANLIĞI

mart - 1970

MUNZUR VADİSİ MİLLÎ PARKI
UZUN DEVRELİ İNKİŞAF PLANI

ÖNSÖZ

(Sahanın Ulusal Önemi, Uygunluğu ve Fizibilitesi)

BÖLÜM : I
ÖN BİLGİLER

1- Bölgenin Özellikleri :

A. Coğrafi Yeri

- a) Türkiyedeki Yeri
- b) Bölgesel Yeri
- c) İl Dahilindeki Yeri

B. Doğal Kaynaklar

- a) Jeolojisi ve Morfolojisi
- b) Toprak ve Su Kaynakları
- c) İklim
- d) Bitki Örtüsü
- e) Yaban Hayvanlar Topluluğu
- f) Balık Populasyonu
- g) Tabii, Tarihi ve Kültürel Değerler

C. Nüfus ve Yerleşme

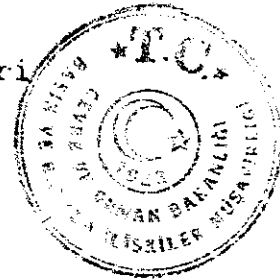
D. Tarım

E. Turizm

F. Keban Projesi ile ilgili hususlar

G. Ulaşım

H. Mahallin Diğer Özellikleri

II- Mülkiyet :

BÖLÜM : II
GELİŞME PROGRAMI

1- SINIRLAMA

A. ZONLARIN TESBİTİ ve HUDUTLANDIRILMASI

1. Mutlak Koruma Zonu

2. Çevre Zonu

II- ULAŞIM ve DOLAŞIM

1. Park Girişleri

2. Yollar

3. Manzara Seyir Yerleri

III- KONAKLAMA ve GÜNLÜK KULLANMA

1. İnkişaf Sahaları

2. Münzur Gözeleri

3. Gecelene Tesisleri

4. Balık Üretme İstasyonu

5. Diğer Hizmetler

IV- PARK İDARESİ

V- KORUMA

1. Mutlak Koruma Zonunun Kontrolü

2. Çevre Zonunun Kontrolü

./.

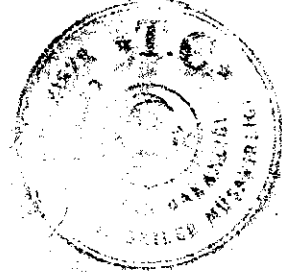
BÖLÜM : III

MUNZUR VADİSİ MİLLİ PARKI UYGULAMA PROGRAMI

1. Enfrastüktür (Alt Yapı Yatırımı)

II. Tabiatın Korunması ve Millî Park Yatırımları

III. Çevre Halk İlişkileri

G İ R İ Ő

Bu plân, Devlet Plânlama TeŐkilatı tarafından kabul edilen ve Orman Genel M¼d¼rl¼ğ¼ Millî Parklar Dairesi tarafından Özel bir plânlama gurubu kurularak plânlama çalışmalarına başlanan Munzur Vadisi Millî Parkı Uzun Devreli İnkişaf plânı olarak d¼zenlenmiřtir.

Plânın hazırlanmasında evvelce yapılmış plânlama kriterlerinden ve neticelerinden yararlanılmıştır.

Plân çalışmalarında Orman Genel M¼d¼rl¼ğ¼ ilgili teřekk¼lleri ile ilgili Bakanlık ve Genel M¼d¼rl¼klerinin temsilcilerinin yardımlarından istifade edilmiştir.

Bu plân II.Beş yıllık kalkınma plânı amaçlarına uygun olarak d¼zenlenmiř olup plânın uygulanması ile ilgili m¼esseselerin yapacakları yatırımlar Devlet Plânlama Teşkilatı tarafından öncelik verilecektir.

Plânın hazırlanışında aşağıda isimlerini belirttiğimize ilgili m¼essese yetkililerine ayrıca teřekk¼r ederiz.

Mustafa Necati Kınacı	: Tunceli Valisi
Orhan Adalı	: Tunceli Vali Muavini
Dr.İsmet Pişkin	: Tunceli Sağ.M¼d¼r¼
Osman S¼mer	: Millî Eę.Bak.Eski Eserler ve M¼zeler Genel M¼d¼rl¼ğ¼
Adil Bilgiç	: K¼y İşleri Bakanlığı Top.ve İşkân İç.Gn.M¼d¼rl¼ğ¼
Cahit Özdoğan	: K¼y İşleri Bakanlığı Toprak Su Genel M¼d¼rl¼ğ¼
Necati Soysal	: K¼y.İç.Bak.Terfi ve Krediler Gn.Md.
H¼seyin Tekin	: " " " " " " " "
Erkan Uçar	: " " " " " " " " " " " "
	Sanatları Toplum Kalkınma Dairesi
Masdar Kutsal	: Tarım Bakanlığı Veteriner İç.Genel M¼d¼rl¼ğ¼
M¼nir Anameriç	: Tarım Bakanlığı Ziraat İç.Gn.Md.Bağ.,Bahçe Daire Başkanı

Dr. Münir Özkan : Bağlık Bak.Sağ.İç.Gn.Md.Muavini
Halit Soysallar : Bayındırlık Bak.Karayolları Gn.Md.lüğü
İsmet Ülker : Turizm ve Tanıtma Bakanlığı
Dr.Cevdet Aygün : Ticaret Bak.SuÜrünleri ve Av İşleri Md.

Proje Gurubu

N.Nuri İlkmen : Plânlama Heyeti Başkanı
6/B Şubesi Müdür Muavini
Ferit Özdiğ : Üye
Orman Genel Müdürlüğü
Plânlama Dairesi Şube Müdür Muavini
Nihat Turan : Üye
Avcılık Şubesi Müdür Muavini
Zeki Özel : Üye
Fiziki Coğrafyacı
Nail Eren : Üye
Elazığ Orman Başmüdürlüğü
Kısım Müdürü
Bulent Erten : Üye
Tunceli İşletme Müdürü
Dursun Turan : Üye
Ovacık Orman Bölge Şefi

O N S Ö Z

(SAHANIN ULUSAL ÖNEŞİ, UYGUNLUĞU ve FİZİBİLİTESİ)

Memleketimizin doğu bölgesinde, Tunceli ili Ovacık İlçesi
sında bulunan Munzur Vadisi Millî Parkının kuruluşu ile bölgeye
yal ve ekonomik faydalar sağlayacağı nazarı itibare alınırca tal
at'ın korunması ve değerlendirilmesinin ilerisi için bir çok im
lar sağlayacağı şüphesizdir. Bu düşünceden hareket edilerek saha
muayyen bir bölgesini teşkil eden Munzur Vadisi ve Munzur dağları
bir kısmı Millî Park olarak tefrik edilmiştir. Buna sebepte, es
itibariyle Munzur Suyu ve çevresindeki derelerde alabalığın mevc
diyeti dolayısıyla sportif balıkçılığın inkişafı ve diğer taraft
Avrupada kıymeti takdir edilen iki tür dağ keçisinin (çengel boy
lu ve bezuvar keçisi) bulunmasıdır. Bunun dışında diğer av kuşla
dan bilhassa ur kekligin bulunuşu bu sahaya ayrı bir değer verme
dir.

Millî Park olarak tefrik edilen iki ünitenin dışında kalan
saha dahilinde avcılık yönünden doğu bölgesinin yabancı ve yerli
turistleri celpedeceği, dolayısıyla millî Parka ziyaretçi çeşit
liliği ile bakılmaktadır.

Millî Parka bazı değerler kazandıracak enteresan goller ve
kanyonlar da nazarı itibare alındığında Millî Park sahasının bir
geniş tutulmak zarureti kendiliğinden doğmuştur. Bu itibarla ziya
retçilere enteresan objeler göstermek gayesi hedef tutularak Mun
dağları da ele alınmıştır. Mevcut yolların islâmı ve yeni yolları
açılmasıyla enteresan olan bu objeleri ziyaretçilere göstermenin
Millî Parkın değerini artıracığı şüphesizdir.

Millî Park içinde bulunan koy mezarlarının sosyal durumları
zamanla mevcut yerde kalkındırılması ve yâğantılarına yeni katkı
da bulunmak gayesiyle sahanın bir kısmı mecburen **Tekel** zone içi
alınmıştır.

B. Doğal Kaynaklar

a) Jeolojisi ve Morfolojisi

Bu ^{Bölge} Doğu Anadolu'daki Toros orojenik kuşağı üzerinde bulunmaktadır. Stratigrafik jeoloji yönünden en eski küteler, kuarsitler, şistler ve kalkerlerle temsil edilen paleozoik formasyonlarıdır. Özellikle permien çok gelişmiştir. Sahanın tethys jeosenklinali ile işgal edilmiş olan yerlerinde üst permien kalkerleri geniş alanlar kaplamaktadır.

Mezozoik formasyonları ise jeosenkinal mobil kuşağının tipik bir örneğini teşkil eder. Bunlar alt ve üst kratase devrine ait proglastik, andezitik, bazaltik akıntı ve denizel kalkerlerle ara tabakalı çok kalın fliş yatakları ihtiva ederler.

Tersiyer de mezozoik üzerine bir diskordansla oturur. Eosenle temsil edilen alt kısım andezit akıntılı tuf ve aglomeralarla birlikte tabakalanmış piroklastik ince kalker bantları ve şist serileri ihtiva eder. Eosen üzerine bir diskordansla oturan miosen renkli gre konglomera ve kalkerlerle temsil edilir.

Kuaterner formasyonları genç alüvyonlar ve travertenlerden ibarettir.

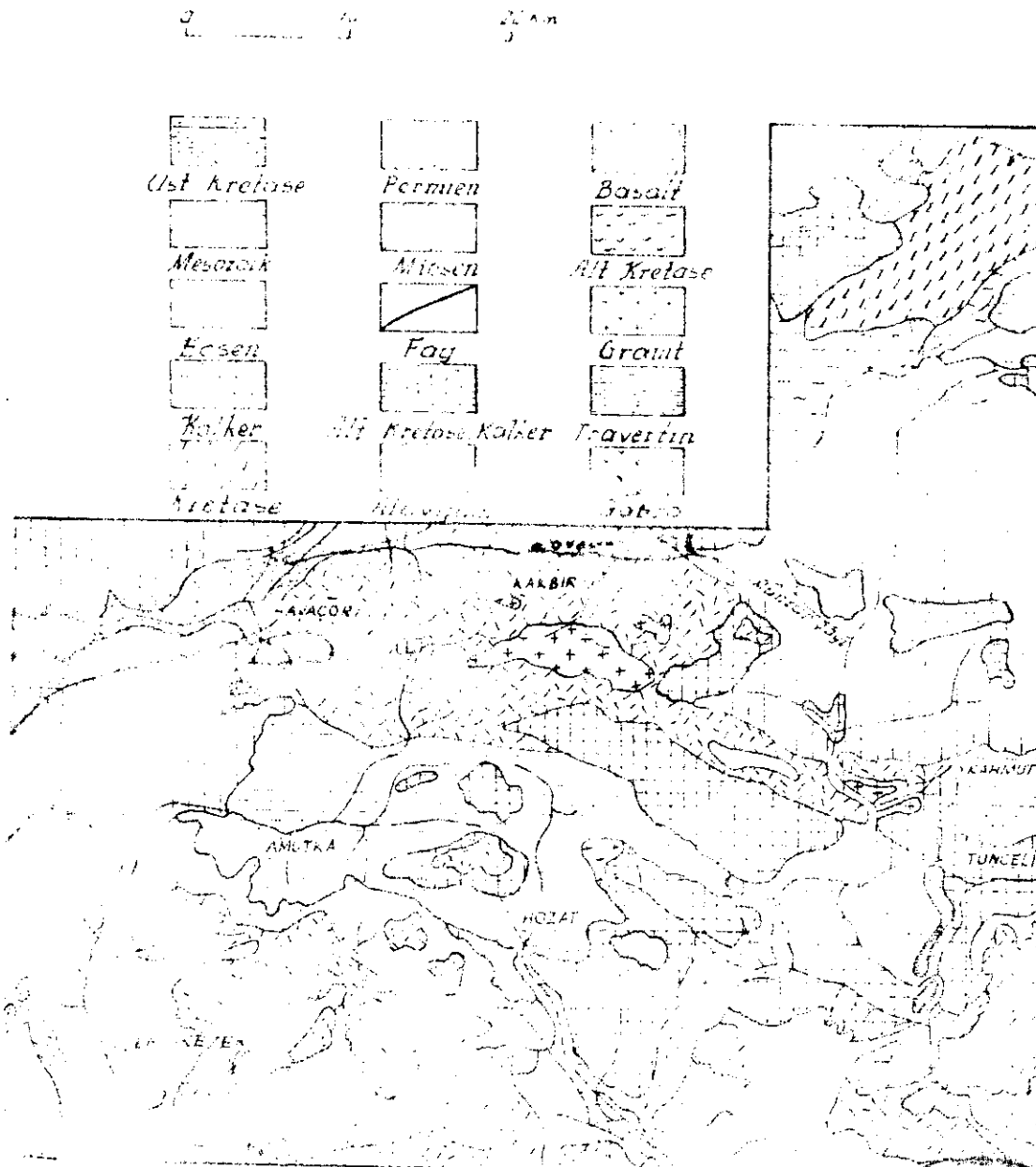
Tektonik bölgenin hemen hemen ortasında bulunan NE-SW yönünde mezozoik ve tersiyer formasyonları altında NE ve doğru dalım yapan bir eksen yükselmesi belli başlı tektonik elemanlardan birini teşkil eder. Bu Toros orojenik kuşağının doğu kolunu meydana getirir. Dolayısıyla ^{sağda} bir çok faylanmalara da sebep olmuştur.

Taban kompleksi üzerindeki bütün sedimanter seksiyon kuvvetli bir şekilde iltivalanmış, faylanmış, volkanik intruzyonun etkisinde kalmıştır. (Ek bölgenin jeolojik haritası).

Ovacığın doğusunda Mercan ve Harami dereleri ile ayrılan tepe üzerinde Tunceli ilinin yegane ^{Sarı} çam ormanı bulunmaktadır.

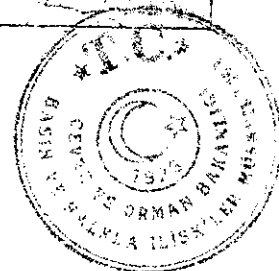

çayına
si, Avgosa
r deresi
igi nokta
ulçaktır.
neyil % 3
esi, Kali
esidir.
içinde bu
afik duru
la, 11100
lündedir

mauş kal-
hve ren-
mızı kuh
sında de
kleri or
lar yer

ancak
pların
büyük ko-
rek ağı-
e sahane

Munzur Vadisi yamaçları dik sarp kayalıklardan ibarettir. Meyil çoğunlukla % 60 ın üzerindedir. Devamlı olarak Munzur çayına karışan dereler sağ yamaçtan; Değirmen dere; Pozvenk deresi, Avgosar deresi, sol yamaçtan Mercan deresi, Hürnük deresi, Kasolar deresi ve Laç deresidir. Munzur çayı ile Pülümür suyunun birleştiği nokta-
nın güneyinde kalan kısımla rakım, diğer yerlere nazaran alçaktır. En yüksek tepesi Sagcan olup 1067 rakımındadır. Ortalama meyil % 35 dir. Bölgede devamlı akan dereler Munzur çayı, Mercan deresi, Kali kuşağı deresi, Cevizlik deresi, Büyük dere, Sogukpınar deresidir.

Munzur Vadisi Millî Parkını büyük ölçüde sınırları içinde bulunduran Ovacık İlçesi 114400 Hk.lık yüzölçümünün, topografik durum yönünden, 96440 Hk.1 (%84,3) dağlık, 1813 Hk.1 (%1,6) yayla, 11100 Hk.1 (% 0,7) Ova ve 5047 Hk.1 (% 4,4) dalgalı arazi görünümündedir.

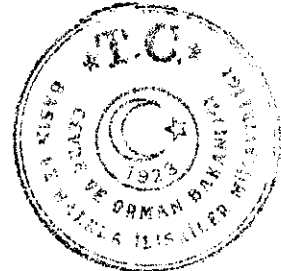
b) Toprak ve Su Kaynakları .

Munzur Vadisi ile civarındaki topraklar yerinde oluşmuş kal-
kersiz kahve rengi orman toprakları (AK) ile kırmızımsı kahve ren-
gi orman toprakları (KO) dır. Renkleri kahve rengi ile kırmızı kah-
verengi arasında değişmektedir. Derinlikleri 20-60 sm. arasında de-
ğişmekte olup, killi (C) (CL) bünyeye sahiptir. Geçirgenlikleri or-
ta-iyidir. Mayıl umumiyetle ova dışında çok diktir. Topraklar yer
yer çok taşlı ve kayalıktır.

Toprağın Kullanılışı :

a) Tarla olarak kullanılan sahalar bölge arazisinin ancak
% 10 nu kaplamaktadır. Bu kısımlar köylerin mahalle ve kampların
kurulduğu saha civarları ve Munzur suyunun iki yanındaki küçük ko-
luviyal ve Alüviyal sahalardır.

b) Çayır-Mer'a, orman ve fundalıklardan tahrip edilerek açıl-
an sahalardır. Bu kısımlara sahada yer yer rastlanmakta ve sahanın
tahminen % 25 ni kaplamaktadır.

c) Orman ve fundalık, iyi ve bozuk orman ile fundalık olmak üzere sahanın % 60 ını kaplamaktadır.

d) Kullanımsız arazi, çıplak kayalar ve terkedilmiş sahalar olup bölgenin % 5 ini kaplamaktadır.

e) Ovacık İlçesinin batısına düğen ovada arazinin ziraata elverişli olmaması yönünden Kenger sakızı istihsal edilmektedir. Arazi köylüler tarafından kendi aralarında parcellenmiş durumdadır.

Toprak Kullanışındaki Değişmeler :

a) Mer'a açması; meyilli az toprak derinliği çok olan kısımda müsaitlik derecesine göre kuru ziraat arazisi haline getirilmektedir.

b) Orman açması; köylüler tarafından orman tahrip edilerek açılan kısımlarda mevcuttur. Bu kısımlar uygunluk derecesine göre ziraat arazisi veya mer'a olarak kullanılıyor. Ayrıca sonbahar aylarında, kış ayları için yaprak kırması yapılmakta dolayısıyla ormanların tahribine yol açmaktadır.

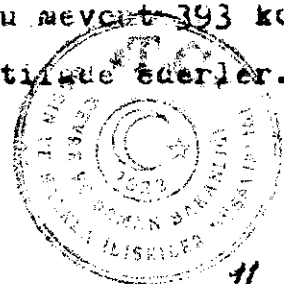
Su Kaynakları :

Tunceli İli itibarıyla su kaynaklarını etüd ettiğimiz zaman aşağıdaki durum göze çarpar.

a) İçme Suyu Durumu,

Tunceli İlının 414 köyünden 393 ünde içme suyu mevcuttur. 21 köyde içme suyu yoktur. Mevcut olan yerlerin büyük bir çoğunluğu içme suyunu çeşmeden, bir kısmında kaynaklardan temin etmektedir. Çeşmelere su umumiyetle buz, künk, demir boru ve avgunla getirilmiştir. Bunlar arasında 5120 m. mesafeden suyu gelen çeşmeler mevcuttur. (Cetvel 3 de gösterilmiştir.)

İçme suları 195 köyde yeterli olup 198 köyde ise yazın yetersiz hale gelmektedir. İçme suyu mevcut olmayan 21 köy bu ihtiyacını derelerden temin etmektedirler. Suyu mevcut 393 köyün 376 sı içme sularından kullanma suyu olarak istifade ederler.

Ovacık bölgesi ve civarında kış ayları uzun ve karlı geçmesine mukabil yazlar ise kısa geçer. Bu iki mevsimin yekdigerine gecesi çok kısa sürdüğünden ilk ve sonbahar mevsimleri yok gibidir.

Yağış : Bu bölgenin senelik yağış ortalaması 600-800mm. arasında olup bu yağışlar ortalama olarak 80 günde vukua gelmektedir.

Bu bölgenin bütün hususiyeti kış mevsimine isabet eden yağış nisbetinin bölge içinde en yüksek olmasıdır. Nisbet burada % 40 a yükselir. Buna mukabil yaz aylarına isabet eden yağış miktarı yine bölge içinde en düşük olarak % 3 dür. Bu nisbetler bölgenin kış aylarında Akdeniz üzerinden gelen depresyonlar dolayısıyla yağış aldığını ve Akdeniz yağış rejiminin tesiri altında kaldığını ifade eder. İlk baharda yağışların nisbeti % 35 dir.

Bu bölgede kar yağışları bir hayli uzun sürer, Kasım ayında başlayan yağışların arkası Nisan ayında kesilmektedir. Kar örtüsü ortalama olarak 90 gün yerde kalmaktadır. Bu müddetin bazı seneler 150 gün kadar da sürdüğü vakidir. Kar örtüsünün kalınlığı da kış yağışlarının fazlalığı ile mütenasip olmak üzere 1-3 m.ye kadar yükselmektedir.

Sıcaklık : Topografik yapı ve arızaların tesiri neticesi olarak bu bölgede sıcaklığın dağılışı çok farklıdır. Güney enlemlerden kuzeye doğru çıkıldıkça sıcaklığın düştüğü, bazı çukur sahalarda sıcaklığın yüksekliği görülmektedir. Yıllık normal sıcaklık ortalaması 11,7 derecedir.

Bölgenin en sıcak ayı Temmuz ve Ağustostur. Ağustos ayının sıcaklık ortalaması 23 derecedir. En soğuk ayı Ocaktır.

İlkbahar mevsiminin son don olaylarına 15-Mart-15-Mayıs, Sonbahar mevsiminin ilk donlarına 15 Eylül-20 Kasım arasında rastlanır

Bulutluluk ve Güneşlenme: Genellikle Doğu Anadolu bölgesi için bulutluluk karakteri bakımından iç anadoluya benzeyen rakamlar vermek mümkündür. Bölgede ortalama olarak her sene 106 açık gün kaydedilebilir.

./.

Bölgede açık günler en fazla Temmuz ayında, en az Şubat ayında görülür. Kapalı günlerin ortalaması 81 gündür.

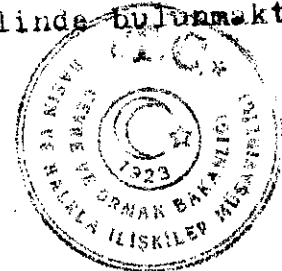
Rüzgâr : Bölgede rüzgâr hareketi daha ziyade SW (Lodos) istikametinden gelmekle beraber hakim rüzgâr yönü kuzeydir. En hızlı esen rüzgarlar bazı yerlerde daha ziyade güneydir. Ve SW menşelidir. Rüzgarın en yüksek ortalama hızı saniyede 1,4 m.dir.

Nisbinem : Bölgede nisbi nem ortalaması % 62 dir. Nisbi nemin en yüksek olduğu aylar Kasım, Aralık, Ocak ve Şubattır. Bu bölgede nisbi nemin çok düşük olduğu bir vakıdır.

d) Bitki Örtüsü :

Ağaç cinsleri : Meşe hakim ağaç cinsidir ve muhtelif türleri vardır. Diğerleri Karaağaç, Akçaağaç, Kavak, Ceviz, Yabani fındık, Çınar, Kızılağaç, Dişbudaktır. Bunlardan Kavak, Ceviz, Söğüt, Kızılağaç, Dişbudak, Asma, Huş ve Karaağaç su boyunca karışık bir galeri meydana getirir. Yamaçlar kayalık olmayan yerlerde meşelik tir. Fındık burada karışık olarak bulunmaktadır. Alt flora meşelerin koru evsafında olduğu kırsalalarda en iyi durumdadır. Çeşitlik gösteren alt florada Papillionae, Compositae, Labiatae, Caryophyllaceae, Ronunculaceae, Papaveraceae Umbelliferae, gramineae, ruoiferae gibi büyük familyaların bwtı bölgelerimizden daha değişik formlara sahiptir.

Ovacık ilçesiyle Munzur gözelerinden 1,5 km.m.aşağı Munzur deresinin her iki tarafında bilhassa kuzey kesiminde bölgenin karakteristik ağacı olan huş meşceresi bulunmaktadır. Memleketimizde nadir bulunan ağaç türlerinden Huş bu bölgede güzel gövde yapmakta ve diğer muhtelif ağaç türleri ile birlikte bölgeye bir güzellik vermektedir. Ağaçların tecessümleri fevkalade sayılır. Ayrıca Munzur Vadisi boyunca serpinti halinde bulunmaktadır.

./.

Arazi Kullanma Cetveli Eklidir.

Orman Durumu :

Orman tamamen bozuk kuru ve bozuk baltalık halindedir. Toprağın sıg ve taşlı olmasından 50 yaşını geçmiş olan meşelerin içi ve tepeleri çürümüştür. Kapalılık 0,4 - 0,6 arasındadır.

Ormanın bazı sahalarında Lymantria Dispar tahribatı keşfet peydaht ettiğinden orman yer yer yapraksız ağaçlardan ibaretmiş gibi görülür. Lymantria Dispar haşeresi bozuk baltalık ormanı ile Munzur çayının iki kıyısındaki münferit kızılagaç ve akçaagaç türlerinede zarar vermektedir.

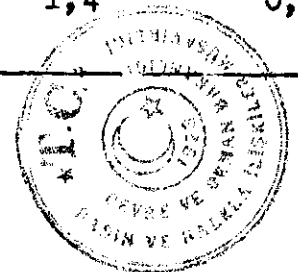
Toprağın sıg ve taşlı olması, yaz aylarının nisbeten kurak gitmesi ve ormanda devamlı surette davar sürülerinin dolaşmasından tabii tensil tutunamamakta ve ^{penç l'ik} gençlik gelişmemektedir. Ormanın düz olan yerlerinde meşeler senede 40 ilâ 50 Cm.lik filizler vermekte isede bunlar hayvan sürüleri tarafından yenmektedir. Ayrıca hayvan sürülerinin kış yemlemesi için yaprak temini maksadiyle meşelere tatbik edilen burç usulü ağaçların boylanmasına mani olmakta ve fazla yan sürgünü veren ağaçların teknik evsafflarının kayıp olmasına sebep olmaktadır.

İlçelere göre Ormanların Dağılışı

Ormanın Durumu					
İlçesi	Kuru		Baltalık		
	Normal	Bozuk	Normal	Bozuk	Toplam
	-	-	-	-	-
Hozat	506	7 240	-	17 514	25 260
Malazgirt	-	3 202	-	13 019	16 221
Nazimiye	9 300	8 265	-	7 405	24 970
Ovacık	13 200	16 235	-	11 419	40 854
Pertek	-	-	-	-	-
Pülümür	-	-	18 070	10 076	28 146
Toplam	23 006	34 942	18 070	99 433	135 451

Arazi Çeşitleri ve dağılışı

İlçesi	Köy sayısı	Kültüre elverişli arazi nisbetleri													
		Genel Kültür arazisi		Baş-Bahçe		Mer'a		Orman(1)		Tarla		Ağaçlık		Sebze Bahçe-leri	
		Dönüm	%	Dönüm	%	Dönüm	%	Dönüm	%	Dönüm	%	Dönüm	%	Dönüm	%
Merkez	35	570 056	100	-	-	14 642	2,6	507 470	89,0	47 944	8,4	-	-	-	-
İemişgezek	51	648 856	100	10 739	1,7	442 352	68,2	590 0,1	177 063	27,3	17 840	2,7	274	-	
İozat	42	740 135	100	1 485	0,2	351 190	47,5	273 440	36,9	109 885	14,8	2 675	0,4	1 460	0,2
İalazgirt	79	588 012	100	2 124	0,4	80 698	13,7	149 171	25,4	343 491	58,4	12 443	2,1	85	-
İazimiye	33	410 030	100	280	0,1	144 100	35,1	208 190	50,8	56 920	13,9	215	-	325	0,1
İvacık	61	902 614	100	280	-	357 517	39,6	377 269	41,8	166 243	18,4	1 515	0,1	70	-
İertek	49	693 527	100	7 911	1,1	390 631	56,3	34 333	5,0	226 133	32,6	28 721	4,2	798	0,8
İülümür	64	1 019 234	100	1 005	0,1	489 972	48,1	360 047	35,3	155 665	15,3	12 140	1,2	405	-
Toplam	414	5 572 466		23 544		2 271 102		1 910 510		1283 344		75 549		8 417	
% Ler			100		0,4		40,8		34,3		23,0		1,4		0,1

e- Yaban Hayvanları Topluluğu :

Munzur Vadisi ve çevresi av hayvanları bakımından oldukça zengin sayılır. Bu av hayvanlarının durumu hakkında burada kısa bilgi vermek faydalı olacaktır.

Ayı : Renk formasyonları ve büyüklükleri değişik olan ayıların Munzur çayı havzasının her tarafında rastlanabilir. Sonbahar ve kış aylarında vadi tabanları ve yakın yamaçlarında rastlanmakta kışın sarp kayalıkların mağaralarında saklanmaktadır.

Kurt : Sahanın her tarafında bol miktarda görülmektedir. Munzur Vadisi havzasındaki köylerde Ovacık İlçesi Tunceli ilinde ehil hayvanlarla bilhassa dağ keçileri için de zararlı olmaktadır. Bu bakımdan mücadelesi gerekmektedir.

Vaşak : Ormanlık sahada kalan sarp yerlerde seyrek olarak rastlanmaktadır. Vurulan Vaşak miktarı yılda azami 2-3 adedi geçmemektedir.

Tilki : Sahanın her tarafında bol miktarda bulunmaktadır. Köy renklerine de rastlanmaktadır.

Su Samuru : Munzur çayı boyunca vasatın biraz altındadır.

Sansar : Ağaç ve Kaya Sansarına vasat miktar rastlanmaktadır. Kürkü için çeşitli usullerle avlanmaktadır.

Porsuk : Sahanın her tarafında bol miktarda vardır.

Sincap : Ormanlık sahalarda bilhassa vadi tabanlarında bol miktarda rastlanır. Alacalı, Kırmızı, Siyah ve nadiren Beyaz formlarına rastlanmaktadır.

Tavşan : Sahanın her tarafında bol miktarda rastlanmaktadır.

Yaban Domuzu : Munzur havzasının çok sarp kayalık ve çıplak yerleri hariç her tarafında çok bol miktarda bulunmaktadır. 20-30 luk bazan daha büyük sürüler halinde dolaşmakta, ziraat ve bahçelere büyük zararlar tevhit etmektedir.

./.

Yaban Keçisi : Munzur çayının iki yamacındaki yer yer ormanlı kaplı sahalarda Munzur çayına karışan Mercan, Sal, Marko ve Kulan cillerinin vadi ve yamaçlarında yaşamaktadır.

Munzur dağlarında 5-10 hatta 20 lik sürülere rastlandığı söylenmektedir. Yaşlı tekelerin teşkil ettiği sürüler sahanın daha sarp ve yüksek kısımlarında dolaşmakta dişi, yavru ve genç tekelerin teşkil ettiği sürülere daha ziyade vadi tabanına yakın meşelik yamaçlarda barınmaktadır. Yaban keçisinin en bol olarak rastlandığı yerler İksor (Gözen), Zage (Sarıtaş), Agdat (Duman tepe) ve Karşılar leri civarındır.

Çengel boynuzlu dağ keçisi Bezva keçisine nazaran daha sarp yerlerde yaşamaktadır. Populasyonu da daha azdır. Ormanlık sahaları inmedikinden yüksek yaylalar civarında ve sarp yerlerde bulunduğu söylenmektedir. En çok rastlandığı ve avlandığı saha İksor dağıdır.

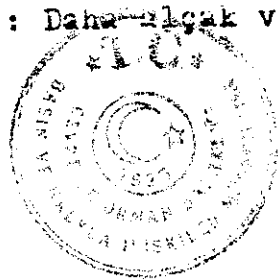
Munzur havzası Kuş türleri bakımından oldukça zengindir.

Yırtıcı Kuşlar : Kartal, Akbaba, Doğan, Şahin, Atmaca, Kerkenez, Delice ve Çaylaklara hemen her yerde rastlanmaktadır. Gece yırtıcılarından Puhu ve Baykuş da bolca rastlanmaktadır.

Ur Keklik : Bu sahanın en enterasan ve önemli bir kuşudur. Yüksek ve sarp yerlerde yaşayan bu yaban tavuguna Munzur havzasının 2000 m. yüksekliği aşan yaylalar civarı ve sarp yerlerin bir çoğu rastlamak mümkündür. 4 ve daha fazla Ur Keklik bir arada bulunur. İksor dağı, Dolu Baba dağı ve Munzurun diğer yüksek dağlık yerlerde fazlaca rastlandığı sahalardır.

Keklik : Daha ziyade ziraat arazilerini çevreleyen yerlerde bol miktarda rastlanmaktadır. Son zamanlarda miktarı hissedilir maddette azalmıştır. Buna sebep ziraat için zehirli ilaçların kullanılması olduğu söylenmektedir.

Çil Keklik : Daha alçak ve sarp olmayan yerlerde az miktarda rastlanmaktadır.

Toy : Bilhassa Ovacık düzlüğünde mevsimde bol miktarda rastlanılır.

Mezgeldek : Ovacıkta ve Munzur çayı kenarlarında görülmektedir.

Turna : Ovacık düzlüklerinde ve çay kenarlarında vasattır.

Kaz : Çok enden gelmektedir.

Ördek türleri : Pek bol olmasakla beraber çay kenarlarında rastlanmaktadır.

Bıldırcın : Yerli olarak mevcuttur. Seyrek miktardadır.

Çulluk : Seyrek olarak rastlanır.

Tahtalı ve Kaya Güvercinleri : Bol miktarda vardır. Bunlardan başka Beyaz, gri, ve Alaca Balıkçılara, Leylek, nadiren Siyah Leylek burda rastlanan kuşlardandır.

Memeli hayvanlar ve Kuşlar bakımından çeşitlilik gösteren bu yöre av ekonomisi bakımından önemle üzerinde durulması gereken bir saha niteliğini taşımaktadır.

F- Balık Populasyonu :

Munzur çayı Munzur sıra dağları üzerinde Munzur Baba tepesi dibinden doğar, birden bire ovalık düzüne girer ve ova boyunca uzanır. Sonra kuzeyden gelen Mercan suyunu ve daha aşağılarda kuvvetli bir takım çayları da bünyesine alır. Burada Munzur suyu hep derin boğazlar içerisinden oldukça hızlı akar.

Munzur çayı muntazam rejimli değildir. Zira kaynaklarda beşlenmekte ve arazinin arızalı ve yüksek oluşu akar suyun rejiminin muntazam kılmamaktadır.

Munzur çayının ısısı kış aylarında 00-4° C ve yaz ısısı aşağı kısımlarda 18°-20° derece arasındadır.

Munzur çayında alabalık, kepenez ve dargın balığı olmak üzere esas itibariyle 3 cins balık bulunmaktadır. Yapılan incelemelere göre yalnızca Salmo Trutta (Alabalık) iktisadi önem ve değer taşımakta, diğer ikisi ise etlerinin lezzetsizliği ve çok kılçıklı olmaları sebebiyle bir önem arz etmemektedir.

Arzetmemek

Bu bölgede bulunan alabalık, çay balığı, kepeniz balığı ile ayrıca aşağı kısımlarda suyun ısındığı yerlerde yayın balığına da rastlamak mümkündür. Ovacığın doğusunda Aksu deresi Mercan suyunda da oldukça alabalık bulunmaktadır. Hal böyle ^{iken} bu kadar geniş bir sahaya yaygın olarak bulunan ve icabında ekonomik bir işletme haline kolaylıkla getirilebilecek olan bir suni alabalık üretme istasyonunun kurulması sportif balıkçılığın inkişafı bakımından büyük önem taşımaktadır.

Bölgede bulunan alabalığın tanıtımını yapmak faydalı olacaktır. Alabalığın vucudu parlak gümüşî renkte olup sırtta doğru koyulaşır, derisi üzerinde küçük kırmızı ve siyah benekler vardır. Kırmızı benekler linea-lateral üzerinde tek sıra teşkil eder. Pulları küçük olup derisi incedir. Adipus yüzgeç üzerinde kırmızı benekler vardır. Büyük balıklarda adipus yüzgecinin uçları hafifce perdelenme gösterir. Etil pembe kavuniçi renktedir, ve son derece lezzetlidir.

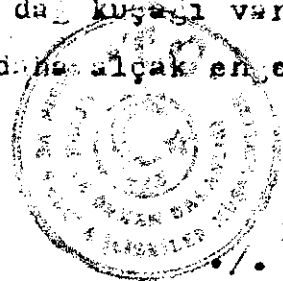
Munzur suyuna karışan büyük derelerden Mercan deresinde alabalık bulunduğuna ^{belirtilmektedir} belirtilmektedir. Buradaki alabalıkların daha küçük daha lezzetli olduğu ve Munzur suyuna geçmedikleri söylenmektedir.

Munzur gözelerinin 1-2 km. ilerisinden başlayarak Tunceline kadar 80 km.lik bir sahada yayılmış bulunan alabalık bu bölge için olduğu kadar yurdumuz içinde çok değerli tabii bir servet olup ekonomik unsur sayılır.

g- Tabii, Tarihi ve Kültürel Değerler :

Ovacık ilçesi ve ile kasaba ve köylerinde tarihi ve kültürel değerlere rastlanamaz, yalnız Munzur suyunun çıkış yerinde Munzur efsanesi halk arasında söylenir.

Tunceli ili yurdumuzun çok dağlık bölgelerinden biridir. Kuzeyinde Munzur Mercan, Cemal dağlarının güney batıdan, kuzey doğuya doğru uzanan heybetli dağ sınsilesi bir duvar gibi yükselir. Bu dağ sınsilesi çıplak kayalıklardan ibarettir. İlin güneyinde ise güney doğu Torosların bir kolunu teşkil eden bir dağ ^{kütlesi} vardır. İki dağ sırası arasında kalan orta kesimlerde ^{daha} alçak engebeler yer alır.

Tunceli dağları arasında çeşitli düzlükler bulunur. Bu düzlükleri dışarıya bağlayan vadiler, genel olarak dar boğazlar halindedir. İlin en yüksek ovasına bağlayan Munzur suyu, iki dar boğazla ve ormanlık sahalardan geçerek Tunceli ili merkezinden kuzeyden gelen Harçık dere ile birleşir.

Ovacığın kuzeyinde bulunan Munzur dağ silsilesinde çeşitli maden cevherleri bulunmaktadır. Halen bir ocakta krom madeni işletilmektedir.

C- Nüfus ve Yerleşme :

Tunceli İli itibarıyla ele alındığında nüfus durumu genellikle şöyledir.

İl ve ilçe merkezleri hariç köylerin 1965 yılı genel nüfus sayımına göre 130 935 kişidir. Buna göre km.ye ortalama 15 kişi isabet etmektedir. Nüfus yoğunluğu ilçeler arasında çok değişiktir. Bu miktar Malazgirt İlçesinde km2.40 kişi yükselmekte Ovacıkta ise km2.de 10 kişiye kadar düşmektedir. İlçeler arasında nüfus artışlarında büyük farklar göze çarpmaktadır.

Tunceli İli ve İlçelerinde köy adedi ^{geçünü} yekümü 419 olup Ovacık ilçesine 61 köy düşmektedir. 1965 yılı sayımlarında şehir ve köylerde 6 ve daha yukarı yaşlardaki nüfusun okuma yazma bilmeyen 6139 kişi olup ^{okuma} yazma bilen ise 3163 kişidir. Her köyün ortalama nüfusu 181 kişidir. (Merkez ve Bucak dahil değildir.) Köyler dağınık olup münferit halde haneler mevcuttur.

Umumiyetle köy halkının yer değiştirmelerine bu bölgede rastlanmamıştır.

Tunceli ilinin nüfus durumu ekli cetvelde gösterilmiştir.

D- Tarım :

Tarımı Tunceli İli olarak ele alırsak; arazinin büyük bir kısmı dağlık ve dalgalı olmasına rağmen kültürel elverişli kısım il ortalaması olarak % 85,1 bulmaktadır ki ilçeler itibarıyla bu nisbet pek az fark göstermektedir.

T N C E L İ

İlçeler itibarıyla Şehir ve Köy nüfusları, yüzölçümü ve nüfus yoğunluğu

İlçeler	Toplam			Şehirler nüfusu			Köyler nüfusu			Yüz	Nüfus
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	ölçümü	yoğunlu.
Toplam	154 175	78 112	76 063	23 240	13 804	9 436	130 935	64 308	66 627	7 774	20
00 Merkez İlçe	20 561	10 962	9 599	5 825	3 644	2 181	14 736	7 318	7 418	841	24
01 Çemişgezek	16 188	7 719	8 469	2 235	1 071	1 164	13 953	6 648	7 305	877	18
02 Hozat	16 698	9 422	7 276	4 540	3 413	1 127	12 158	6 009	6 149	804	21
03 Malazgirt	16 698	9 422	7 276	4 540	3 413	1 127	12 158	6 009	6 149	804	21
04 Nazimiye	12 447	5 958	6 489	1 301	647	654	11 146	5 311	5 835	553	23
05 Ovacık	16 048	8 087	7 961	1 508	948	560	14 540	7 139	7 401	1 538	10
06 Pertek	22 993	11 567	11 426	3 578	1 827	1 751	19 415	9 740	9 675	947	24
07 Pülümür	21 002	10 310	10 692	2 320	1 222	1 098	18 682	9 088	9 594	1 505	14

Bölgədə tərlə ziraatından başqa həyvançılıq da ösməli yer
almaktadır. Fəqət dəyərlə ziraatda hər, a həyvançılıqda oduq bir qor köy-
lərin kəndi ziraatda digərində və ziraatda qor köy-
lərin ziraatından başqa həyvançılıq da ösməli yer
almaktadır. Fəqət dəyərlə ziraatda hər, a həyvançılıqda oduq bir qor köy-
lərin kəndi ziraatda digərində və ziraatda qor köy-

Kindle the want derocededir.
Boigede alkati geken diler bir husus gittik bubrevini
yakmayir tarlatirina dokemelidir. Ayrica 38 kude kinu gubre
olarak kullantilaktadir. Hig bir kude kinuvel gubre bittimemekte-

• JTP

ve 2005 m.a.1 (% 8,3) taqalik borundadedir.
Tuncelinde 50 donumde kendar araziye sehiv kucuk aile islet-
metleri quruluşu teskil etmekteadir. 100-200 donum arazide olan
aile isletmetleri % 2,3,200 den yukari ise % 1,3 kadardir. Fakat
bu 1,3 nisebetinde tekabul eden arazi butun kultur arazisindein %19
unu kapsamahtadur. Bilhassa bu durum hozat ve malazgirt ilqelerinde

Özdeşlik ilgesini 16783 No. 1 (% 18) tarife sığdırarak, 35752 No. 1 (%39,6) No. 2, 37727 No. 1 (%42,4) Organ karaköşerinde olup bu yolla kulianlara müessit arazi miktarı 90261 Ha. gelmekte ve bunlar ilçe alanının % 79 unu teşkil etmektedir. Hic bir beklide kulianlara müessit olmayan saba 24139 Ha. olup ilçe alanının % 21 ini teşkil eder. Ve bu alanın 22134 Ha. 1 (% 91,7) tamamını kayıtlık

Hayvancılık Tunceli ilinin bütün ilçelerinde aynı önem taşı-
maktadır. Bu bakımdan en çok gelişme gösteren ilçeler sırasıyla Pa-
tek, Pülümür, Ovacık, Çemişgezek, Hozat ilçeleridir. Ovacık ilçe-
sinde köylerde ziraat arazisi az olduğu için daha ziyade hayvancı-
lık yapmaktadır.

Hayvan adedinede küçük baş hayvanlar büyük baş hayvanlara
nazaran 4 misli fazladır. Küçük baş hayvanlar içinde de keçinin
büyük bir yer tuttuğu göze çarpmaktadır.

Ovacık ilçesine bağlı 66 köyde 2679 hane olup 3215 aile mev-
cuttur. Bu köylerde 16750 koyun, 28850 keçi bulunmaktadır. 15321
kümes hayvanı vardır. Diğer taraftan 3621 adet arı kovanı mevcuttur

E- Turizm :

Tunceli İl merkezi, Elazığ ile Erzincan illerini birbirine
bağlayan transit yolu üzerindedir. Bu itibarla ziyaretçilerin Tunc-
eli ilinde kısa süre kalması her zaman için mümkündür. Ovacık ilçe-
si Tunceli iline 63 km. olup batı kesimde kalmakta ve bu bakımdan
yerli, yabancı ziyaretçilerin pek fazla rağbet etmediği görülmekte-
dir.

Bölgenin yol durumu itibarıyla Turistik potansiyeli çok az-
dır. Yaz aylarında yerli ziyaretçilerin pek az miktarının piknik
yapmak için Munzur Vadisini seçtiği ve ekseriye alabalık avlamak
maksadıyla geldiği anlaşılmaktadır.

Munzur gözelerinin (Munzur suyunun çıkış yeri) ilçeye bağ-
layan yolun bozuk olması hasatıyla ziyaretçilerin bu gün için göze-
leri görmek maksadıyla gelmesi pek mümkün olmaktadır. Bilhassa
yağmurlu havalarda vasıtanın işlemesi mümkün değildir.

Yabancı ziyaretçiler ise; Tabiat manzaralarını incelemek ve
av hayvanlarını avlamak ve hasatken Munzur suyundaki alabalığı gör-
mek maksadıyla az miktarda gelmektedirler.

İlçede iyi bir otel ve lokanta mevcut değildir. Motorlu vasıta miktarı da oldukça azdır.

Yol mevzuunun halledilmesi halinde turistik aktivitenin artacağı tabiidir.

Ovacık ilçesinde halen mevcut Ovacığı kalkındırma ve turizm derneği 1964 yılında kurulmuş olup halde faaliyettedir.

F- Keban Projesiyle ilgili Hususlar :

Keban projesinde gösterilen barajın yapılması ile meydana gelecek su kaplama sahası ekli krokide gösterilmiştir.

Su kaplama sahası içerisinde kalan köyler ve tarlalar, başka sahalardan arazi verilmek suretiyle diğer arazilerinde kıymetlen-
dirilmesi ilgililerce de ele alınmıştır. Bu kaplama sahasının Ovacık ilçesine 100 km. mesafede olduğu tahmin edilmektedir.

Mezkûr barajın yapılmasından sonra bölgenin ekonomik ve sosyal bakımdan inkişaf edeceğine muhakkak nazarıyla bakılabilir. Dolayısıyla Ovacık İlçesinin de ekonomik kalkınmasına tesir edeceği şüphesizdir.

G- Mahallin Diğer Özellikleri :

Bu bölgenin ahalisi oldukça fakir bulunmaktadır. Geçimlerini daha ziyade hayvancılığa bağlamakta ve çok iptidai hayat şartları içinde yaşamaktadırlar.

Bölgede eski Bizanslara ait mezar kalıntıları ve eski devre ait megaralara rastlamak mümkündür. Bu gün bu kalıntılar tamamıyla harap olmuş bulunmaktadır. Başka enteresan arkeolojik objelere rastlanmamıştır. Esas itibariyle güzel ^{tabiat} parçaları ile dağlık bölgelerde av hayvanlarına ve kıymetli alabalığa rastlanması bakımından önem taşımaktadır. Vadide büyük kanyonları görmek mümkündür. Ayrıca 2000 m.nin yukarısında bulunan dağlık bölgeler dağ gölleri ve yaylaların bulunuşu bölgede aynı zamanda soğuk suların mevcudiyeti sonuna aynı bir özellik vermektedir. Bilhassa av hayvanları ve balık mevzuunda yukarda geniş bir şekilde bahsedilmiştir.

H- Ulaşım :

Tunceli, İlini, Elazığ İline bağliyan stabilize yol uzunluğu 86 km.dir. Fakat bu yolun Keban baraj projesi münasebetiyle yol güzergâhı değışmekte ve 45 km. uzamaktadır. Bu yol güzergâhı haritada gösterilmiştir.

Tunceli İli ile Ovacık ilçesi arasında stabilize yolun uzunluğu 63 km.dir. Elazığdan Ovacık ilçesine en kısa yol Hozat ilçe yoludur. Elazığ-Hozat yolu stabilize olup 68 km.kadardır. Buradan Ovacık ilçesi 42 km.dir. Bu yol toprak yol olup kış aylarında kar müddetince kapalı kalmaktadır.

Tunceli-Ovacık yolu heyelan dolayısıyla kış aylarının da uzunluğu yüzünden muayyen periyotlarda kapandığından irtibat kesilmektedir. Bu yol güzergâhı Munzur suyunu takiben devam eder. Mezkûr yol her sene Karayolları tarafından tamir edilmekte ise de kış aylarında çığların yapmış olduğu tahribat neticesinde yollar bozulmakta ve vasıtanın gidip gelmesi zorlaşmaktadır.

Munzur suyunun çıkış yerini Ovacık ilçesine bağliyan haa toprak yolun uzunluğu 17 km.dir. Bu yolun stabilize hale getirilmesi Karayolları tarafından ele alınmış ve 1969 yılı sonunda ikmal edilmiştir.

Ovacık İlçesinin başka bir yolu mevcut değildir. En kısa yol Hozat yolu ise de Keban projesi bu yolun kıymetini kaybettirmiş ve yol çok uzamış bulunmaktadır. Keban projesinin tatbikatı neticesinde meydana gelecek ulaşım problemlerinin nasıl çözümleneceğı henüz bilinmemektedir.

Munzur Vadisi Millî Parkının ulaşım imkanları ekli haritada gösterilmiştir.

Milli Park Sınırları dahilinde Kalan Köyler ve Bunlara
Bağlı Mahalle Kom ve Mezraları gösterir Listedir.

<u>İlçesi</u>	<u>Bucağı</u>	<u>Köyün (Muhtarlığın) Adı</u>	<u>Sayısı</u>	<u>Köye Mezra, Kom veya Mahallenin Adı</u>
eli Merkez	Merkez	Babaocağı (Havikpan) Tunceli Böl.	4	Pultepe Muh. Babaocağı (Havikpan Mah. ve Kom, Aşağı babaocağı (Aşağı Havikpan) Mah.
"	"	Sütlüce (Zagge) Kutudere	" 2	Zagge Mah. Peter Mah.
"	"	Dedeagaş (Pilvenk) "	" 3	Siliç Mah. (Pilvenk) Mah. Çeşmesi Komu
Hozat	Sin	Karşıklar (Halvori) Hozat	" 6	Bedi yaylası, Ballı mevki, Komu Vank Mah. Karşıklar (Halvari) Mah. Düzlük, Küçük çay.
Ovacık	Merkez	Çemberlitaş (Gevrikemik)	" 6	Çemberlitaş (Gevrikemik) Mah. Aynalı Pozvank Mah. Aynalı yaylası, Leşkan Yaylası, Körk Mah. Körk Komu.
"	"	Yenisöğüt (Kandilli Pozvenk)	" 2	Pozvenk Mah. Devrişler Mah. Hallaç yayla
"	"	Yogunçam (Tillek)	" 10	Zımayık Mah. Vank Mah. Mıgışık Komu, Yöcam (Tillek) M. Böcek yaylası Galı Komu Kavaklık Komu, Mazi Komu, Sırbat Komları Tan Komu.
"	"	Çayüstü (Malmikrek)	" 4	Gök meydan Mah. Hürmek Komu. Ana Komu, Çay (Malmerek) Mah.
"	"	Yoncalı (Ortinik)	" 3	Ortinik Mah. Söğüt Komu, Karga yaylası
"	"	Aşağı torunoba (Aşağı kırmıl)	" 1	Aşağı Torunoba (Aşağı Kırmıl) Mah.
"	"	(Arzamak) Yaylağı gümü	" 7	Sorsivenk Mah. Çolaklar Mah. Dede Kuşağı Mah. Ana Komu Marko Mah. Günahkar birliği Mah. Agzonik.
"	"	(Yazı ören) Velolar	" 6	Gölbaşı, Kom, Diztaş, Ahır, Büyük pınar, Bırık.
"	"	Hamzi Kuşağı (Yarım Kaya)	" 4	Hasan Köy Mah. Mansul Mah. Konak, Gülhan Mah.
"	"	Şahverdi	" 3	Ahmet Uşağı Mah. Hasan Köy Mah. süsü Mah.

B Ö L Ü M II.

G E L İ Ŗ M E P R O G R A M I

1- SINIRLAMA

Tunceli İli ile Ovacık arasında kalan Munzur Vadisi büyük bir alanı kaplamaktadır. Ancak sahanın bir bütün olarak kontrolu ve muhafazasının güçlüğü yanında halk-orman ilişkilerinin sekteye ugratılması bakımından Milli Park hududu, Tunceli il merkezinin 6,5 km. batısından başlayarak 47 km.devam eden Munzur Vadisini ve buradan kuzeye doğru Munzur dağlarını içine alacak bir şekilde ve tabii hudutlara dayandırılarak geçirilmiştir. Bu sınırlandırma Milli Park sınırları içinde kalan Munzur Vadisindeki fauna ve bit-hassa alabalık popülasyonu ve Munzur dağları üzerinde bulunan dağ gölleri, mntikasının vahşi tabiatını değerlendirecek kaynak olarak kabul edilmiştir.

Bu arada Ovacık ilçesinin batısında bulunan Munzur suyunun çıkış yeri ayrı bir Unite olarak ele alınmıştır. (Ek Harita 6)

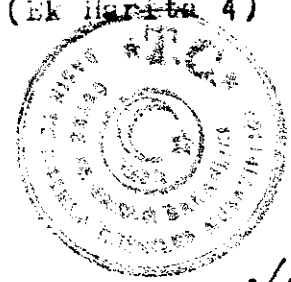
Millî Parkın genel sahası 42.800 Hk.dır.

A- ZONLARIN TESPİTİ ve H U D U T L A N D I R I L M A S I :

Munzur Vadisi Millî Parkının plânlamasında, sahada mevcut kaynakların bir taraftan değerlendirilmeleri ve diğer taraftan bu kaynakların korunmalarını temin bakımından Millî Park sahası :

- 1- Mutlak Koruma ^{zonu} (Zon I)
- 2- Çevre Zonu (Zon II)

olmak üzere 2 kısımda değerlendirilmiştir. (Ek Harita 4)

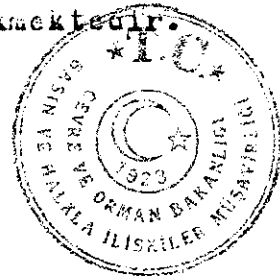

1- Mutlak Koruma Zonu (Zon I)

Bu zon, Munzur Vadisinin Millî Park sınırları içinde kalan kısmını dar bir şerit halinde boydan boya takip eder. Bu zonu ayrılması, Munzur suyunun bu mntıkadaki alabalık popülasyonu yönünden su düzeninin sağlanması ve vadi boyunca devam eden meşe baltalığının payzaj güzelliğinin muhafazası esas alınmıştır. Ortalama olarak 40 km. uzunluğunda ve 2-3 km. genişliğinde olan bu zonu genel sahası 7860 hektardır.

2- Çevre Zonu (Zon II)

Bu zon yukarıda belirtilmiş bulunan Mutlak koruma zonunu ve kuzeye doğru Mercan dereasını takiben üzerinde dag gölleri bulunan Munzur daglarını içine alır. 34940 hektar genişliğinde bulunan bu zon içinde dağınık vaziyette birçok köy ve bunların haneleri (Köy - veya Mezra) bulunmaktadır. Sahanın dağlık olması nedeniyle bu köyler de yaşayan insanların yaşama koşulları oldukça zordur. Bununla birlikte kendilerini tamamiyle hayvancılığa bağlamış olduklarından hayvanlarının geçimi, yonunden ormandan faydalanma, esas gayeyi teşkil etmektedir. Bu bakımdan köy halkı, 6 aylık süre içinde hayvanların yiyecek ihtiyaçlarını sonbaharda karşılamak mecburiyetinde olduklarından köy ve hanelerin civarına en yakın meşe topluluklarının tepelerini kesmek suretiyle yaprak temini ve ayrıca zati ihtiyaç (odun ve yapa cak) bu bölgenin en önemli problemlerinden birini teşkil etmektedir. Bu durum sebebiyle çevre zonu içinde yapılacak yaprak işletmeciliğinin bir plân dahilinde yapılması ve ormanın imarı esas gayeyi teşkil etmelidir. Çevre zonu içerisinde bulunan ormanın imarı tamamladıktan sonra devamlı olan köy ihtiyaçlarının karşılanması için Tunceli Orman İşletme Müdürlüğünce yapılacak bir protokola göre bu ihtiyaçların II. zon dışından karşılanması gerekmektedir.

II- ULAŞIM ve DOLAŞIM :

1- Park Girişleri.

Munzur Vadisi Millî Parkına giriş, yalnız Tuncelinden sağlanmaktadır. Hozat ilçesinden Ovacık İlçesine dolayısıyla Millî Park inkişaf sahasına gelmek bugün için oldukça zorlaşmıştır.

Millî Parka giriş yeri olarak Tuncelinden 6,5 km. batıda bulunan özel idareye ait ^{evvelce} yapılmış olan bina yeri seçilmiş bulunmaktadır. Bu binalardan bugün için istifade edilmemekte ve özel idare tarafından Orman İşletme Müdürlüğüne devredilmek istenmektedir. Bu bakımdan muhafaza memuru binası ve danışma istasyonu olarak faydalanmak mümkündür. Bu giriş yerinde sahanın tesviyesi ile otopark sahası yapılması lazımlıdır.

Ovacık ilçesinden giriş yeri ise Mercan suyunun Munzur suyu ile birleştiği yer olup burada da bir otopark ve danışma istasyonu yapılması uygun görülmektedir.

Ovacık ilçesinden, Millî Parkın bünyesi içerisinde kalan yarıs kaya köyüne bir kaç sene evvel açılmış bulunan yoldan halen motorlu vasıtalar geçebilmektedir. Bu yolun açılışına sebep olarak Munzur dağlarında bulunan linyit madeninin bulunuşu gösterilmektedir. Bu yolun Goller Mantıkasına kadar uzatılması motorlu vasıtaların bu mantıkaya gitmesini kolaylaştıracaktır.

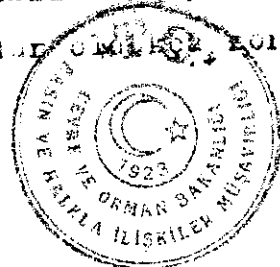
2- Yollar :

Millî Park olarak tefrik edilen sahaya iki yondan yol mevcuttur.

a) Tunceli-Ovacık yolu (stabilize)

b) Hozat-Ovacık Yolu (Toprak Yol)

a) Tunceli Ovacık yolu stabilize olup kışın çoğu zamanlar kapalı kalmakta ancak muayyen periyotlarda Kara Yolları tarafından açılarak geçit sağlanmaktadır. Yazın ise yol çok tozlu olup, yağmurlu havalarda motorlu vasıtaların zorluk çekmektedir.

Bölgenin turistik aktivitesinin arttırılması ve inkişaf sahasında gerekli tesislerin yapılabilmesi için mezkûr yolun Kara yolları tarafından bir an evvel ele alınması lüzumludur. Her sene bu yolun Kara Yolları tarafından bakımı yapılmakta ise de iyi bir inatise alınmamaktadır. Bu yolun en kısa bir zamanda Kara Yolları tarafından asfaltlanması Milli Parkın kuruluşu bakımından lüzumlu görülmektedir.

b) Hozat-Ovacık yolu 40 km. olup toprak yoldan Tunceli-Ovacık yolu yapılmadan önce kullanılan bu yol bugün daha ziyade iki ilçeyi birleştiren bir yol karakterindedir. Bilhassa yaz aylarında kullanılan bu yol Elazığ bağlantıya kısaltması nedeniyle motorlu vasıtalar tarafından tercih edilmektedir. Kışın karlı ve yağmurlu zamanlarda bu yoldan istifade etmek mümkün değildir. Keban projesinin yapılması ile Elazığ-Hozat yolu çok uzamış bulunduğundan ilerde Hozat-Ovacık yolundan istifade etmek mümkün olmayacaktır. Zira, Elazığ-Tunceli yolu 45 km.uzayarak 131 km.ye ulaşmıştır. Bu yolun 1970 yılı sonunda asfaltlama işinin bitirileceği ilgililer tarafından beyan edilmektedir.

Munzur gözeleri ile Ovacık İlçe yolu ise 18 km.olup 1969 yılı sonunda Karayolları tarafından stabilise haline getirilmiştir.

Yukarıda izah edilen yollardan başka Ovacık İlçe çevresinde önemli bir yol yoktur. Yalnız Milli Park sahasına dahil ettiğimiz Munzur dağ göller bölgesinde linyit madeninin bulunması nedeniyle Maden Şirketi tarafından bu bölgeye motorlu vasıtaları işleyebileceği bir yol yapılmaktadır. Bu yolun 1970 yılı nihayetinde belirtileceği ve işletmeye açılacağı ilgililer tarafından söylenmektedir. Halen Ovacık İlçesinde Yarım Kaya köyüne kadar motorlu vasıtaların yazın işleyebileceği bir yol mevcuttur. Bu yolun Şahverdi köyüne kadar Y.S.E. tarafından uzatılacağı söylenmek testis. isde ne zaman gerçekleşebileceği bilinmemektedir.

Mercan suyunun çıkış yeri, Yarım Kaya Köyünden 13 km. uzaklıkta olup burası bir patika ile irtibatlıdır. Ayrıca, buradan 4 km. uzaklıkta Mercan gölleri de yine patika ile irtibatlandırılmıştır. İlerde motorlu vasıtaların gidebileceği bir güzergahın açılması, bu mntıkaya gelecek ziyaretçiler bakımından düşünülebilir.

Mercan gölleri ve Mercan suyu gözeleri Milli Parkın inkişaf sahası olan Gökzeydan mevkiine en kısa yoldan patika ile 25 km. mesafededir. Bu patikayı takip edecek yeni bir güzergahın geçirilmesi ile yapılacak stabilize yol, bu bölgenin turistik aktivitesini arttıracaktır. İlerde bu konunun ele alınması için ilgili teşekküllerle temasa geçilerek alınacak neticeye göre hareket edilmelidir. Bu yolun açılmasından sonra Mercan gözeleri ve Mercan göllerinde bir ziyaret yeri olacak ve dolayısıyla bu sahada piknik yeri olarak değerlendirilebilecektir.

3- Manzara Seyir Yerleri :

Millî Parkın inkişaf ^{sağ} ^{hazı} sahası içerisinde ve civarındaki Tepeler ve Degirmen mevkiî sırtları ile Munzur Vadisinin muayyen noktaları ve Göller mntıkasına giden güzergâh üzerinde manzara seyir yerleri tesbit edilmelidir.

III- KONAKLAMA ve GÜNDÜZ KULLANMA

1- İnkişaf Sahaları

a) Parkın birinci inkişaf sahası olarak ele alınan yer Gökmeýdan mevkiidir. Gökmeýdan mevkiî Millî Parkın merkezi yerinde bulunmaktadır. Saha yerleşme düzenine müsait olduğu gibi tabiat güzelliği bakımından oldukça enteresan bir durum arz etmektedir. Saha dahilinde yapılması öngörülen çift lojmanlı muhafaza memuru binası, çadırli kamp sahası, balık satış merkezi, lokanta, piknik ve sportif balık avlama yeri, otoparkı detay plânında gösterilmiştir. (Ek 7)

Munzur suyu Gökmeýdan mevkiini ikiye bölmektedir. Nehrin her iki yanının düz ve yerleşmeye müsait bulunması, buna mukabil yakında da bir geçit yeri bulunmaması sebebiyle her iki sahilin bir köprü ile bağlanması zarurî görülmektedir. Arazi üzerinde yapılan tetkikatta ortalama 30-40 metre ~~geni~~ ^{geni} bir köprüün kurulabilmesi için müsait sahaların mevcut olduğu tespit edilmiştir. Hala inkişaf sahası içinde bir su kaynağı yoktur. Bu sahada kurulacak tesislerin içme su ihtiyacı Gökmeýdanın kuzeyinde ve güneyinde bulunan pınarlardan mezkûr sahaya borularla su getirilmek ve çeşme yapmak suretiyle karşılanabilir. Ayrıca bir su deposu yapılmak suretiyle diğer tesislere su vermek imkanı da araştırılmalıdır.

Yapılacak tesisler için gerekli elektriğin çadilik burada kurulacak bir jeneratörden temini uygun görülmektedir.

Ayrıca tesis sahiplerinin ve kâğıtların, çöplerini muhtelif yerlere atılmaması ve dolayısıyla dağılmalarının önlenmesi bakımından çöp kutuları kullanmaları sağlanmalı ve bunların muayyen bir yerde toplanmasından sonra başka yerlere nakledilmesi Millî Park idaresi tarafından temin edilmelidir.

III- Keza, yapılacak tesislerin kullanılmasında meydana gelecek pis suların nehiri kirletmemesi için yukarı kısımlarda bir depoda toplanması zaruri görülmektedir.

b) Millî parkın birinci inkişaf sahası olan Gökneydan dışındaki diğer sahalar şunlardır :

Munzur suyu kenarları üzerinde haritada işaretlerle gösterilmiş olan sahalar piknik yeri ve aynı zamanda balık avlama merkezi olarak muvakkat zamanlar için değerlendirilebilir. Ayrıca Mercan deresi çıkış yeri, Munzur dağları üzerinde bulunan ^{Koc} gölü, Katır gölü ve diğer göller, ayrıca Mercan suyu çıkış yerinden 5 km. doğuda Mercan gölleri, ziyaretçi merkezi olabilir. Mercan göllerine yol imkânları sağlandığı takdirde piknik yeri olarak da değerlendirilmek mümkündür. Mercan gözelerinin suyu Munzur suyuna nazaran daha soğuk ve güzergâhtaki tabii akışının daha berrak olması bakımından lezzetli alabalık yataklarına sahip bulunmaktadır. Millî Parkın içerisinde enterasan dağların bulunması sebebiyle bilhassa Munzur dağlarının dağcılık bakımından önemli olacağı nazarı itibare alınmış ve bu hususta dağcılık federasyonuna başkanlığı ile yapılan temasta bu mantıkanın amatör dağcı yetiştirme yeri olarak değerlendirileceği belirtilmiştir.

2- Munzur Gözeleri :

Millî Park hudutları dışında ayrı bir ünite olarak ele alınan bu saha daha ziyade birinci derecede rekreasyon sahası olarak değerlendirilebilir.

Bunun için ilk önce sahanın detay plânı yapılarak, buna göre yerleşme düzeni kurulmalıdır. Detay plânında otopark sahası, piknik yeri, gazino, lokanta, balık satış merkezi, balık üretme istasyonu yeri tesbit edilmelidir. Ayrıca bu saha dahilinde ağaçlama yapılacak sahalara da yer verilmelidir.

Bu bölgede yapılacak tesisler için su problemi yoktur. Mevcut gözelerden her şekilde istifade etmek mümkündür. Bu sahanın aydınlatılması, Gökmeýdan inkişaf sahasında olduğu gibi jeneratörden istifade etmek suretiyle veya Ovacık Belediyesi ile anlaşarak buradan getirilecek elektrik ile gerçekleştirilebilir.

3- Geceleme Tesisleri :

Ovacık İlçe merkezinde özel teşebbüs tarafından yapılacak geceleme tesisleri ihtiyaca kafi gelebilir, ve buradan motorlu vasıta ile muayyen ziyaret merkezlerine gitmek mümkündür.

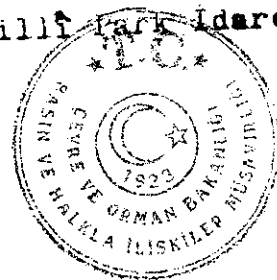
Munzur gözelerinden yapılacak tesisler yerleşme plânına göre yapılması zaruri görülmektedir. Buna göre bir otopark sahası lokanta, gazino, ve çadırli kâmp yerleri tefrik edilmelidir.

Munzur Vadisi I. inkişaf sahası olarak ele alınmış bulunan Gökmeýdan mevkiinde yine yerleşme plânına göre muhafaza memuru binası, lokanta, çadırli kâmp yerleri ve piknik yerleri bu plânda gösterildiği şekilde ele alınmalıdır.

4- Balık Üretim İstasyonu :

Munzur suyu gözeleri civarında yapılacak yerleşme projesine göre muayyen bir sahada balık üretim istasyonu kurulabilir. Balık üretim havuzlarında üretilen balık yavruları muayyen ebadı ulaştıktan sonra Munzur Vadisinde tesbit edilen balık üretim merkezlerine sevk edilecektir.

Buna mukabil balık avlama sahalarında, sportif balık avcılığı için ilân edilecek gün, saat, ebat ve miktarlarda balık avlama yapılabilir. Bu durum Millî Park İdare Müdürlüğü tarafından her sene düzenlenir.

İdarenin bu konudaki başlıca görevi, düzenlenecek balık av amenajman plânına göre balık avını ayarlamaktır. Sportif balık araçları, satış merkezleri avlama merkezlerine yakın olması tercih edilmelidir.

5- Diğer Hizmetler :

Millî Parkın inkişaf sahası olarak tefrik edilen sahada restoran, satış mağazaları, benzin istasyonu kurulabilir. Ayrıca Ovacık İlçesi P.T.T.Müdürlüğü ile anlaşarak bir posta kutusu konulması uygun olur.

IV- PARK İDARESİ

Millî Parkın yönetimi idari bakımdan Elazığ Orman Başmüdürlüğüne bağlı Millî Park İşletme Müdürlüğü tarafından yürütülecektir. Park idare binasının Tunceli il merkezinde kurulması uygun görülmüştür.

Millî Park İşletme Müdürlüğünün buraya kurulmasında göz önünde tutulan faktörler; ziyaretçilerin gelir yönü, Millî Park'ın turizm potansiyeli, parkın kış devresinde ziyaretçi miktarının düşmesi ve diğer merkezlerle olan irtibatın sağlanması maksadıyla telefon ve diğer imkanların mevcut olmasıdır. Bu hususların gözönünde tutulması suretiyle Tuncelinde kurulacak olan Millî Park İşletme Müdürlüğünün görevi, idari işler yanında gelen ziyaretçilere parkın tanıtılması ile ilgili on bilgilerin verilmesi ve Millî Parkın kurulmasının sağlanmasıdır.

Parkin tanıtılması yönünden İşletme Müdürlüğü binasında, bir salonun, Millî Parkla ilgili resim, maket ve buna benzer diğer tanıtıcı malzeme ile tanzim edilmesi uygun görülmektedir.

Millî Parkın yönetimi ile ilgili kaerolar ve bunların görevleri aşağıda gösterilmiştir.

Munzur Vadisi Millî Park Müdürlüğünün görevi Millî Parkın sevk ve idaresi ile uğraşır.

Munzur Vadisi Millî Park Muavini : Parkın bilimsel inceleme ve onarım işleriyle ilgilenir.

Munzur Vadisi Millî Park Müdür Muavini : Sahanın avcılık balıkçılık işlerinin kontrolü ile ve ayrıca parkın ziyaretçilere hitabı ile ilgilenir.

K u r u l u ş

Kadro

1

5

8

3

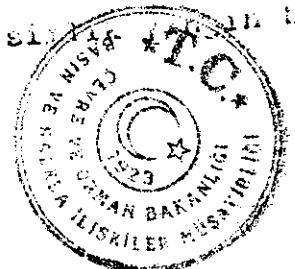
Görevi

Katip-Muhtemot

Enfermasyon Kontrolü

Munzur Vadisi

Munzur Vadisi

Balık Üretim İstasyonu Şefliği (Millî Park Müdürlüğüne bağlı)

<u>Kadro</u>	<u>Görevi</u>
1	Balık Amenajman Mütchassısı
1	Biyologist
1	Katip-Mutemet
2	Bekçi
1	Balıkçı

Balık Üretim İstasyonu Millî Park İdare Müdürlüğüne bağlı olup, Millî Park Müdürlüğü ile birlikte işletme plânı, yönetim plânı düzenlenerek balık avlama ve sevk işlerini yapacaktır.

V- KORUMA

1- Mutlak Koruma Zonunun Kontrolü

Mutlak koruma zone olarak tefrik edilen sava dahilinde bu gibi kesin ve buna benzer işlerin yapılması mutlak surette yasaklanmalı ve hiç bir faaliyete meydan verilmemelidir. Ziyaretçilere Munzur suyu vadisinde balık avlama sanaları olarak tefrik edilen yerlerde muayyen zamanlarda balık avlamalarına müsaade edilmeli, bunun dışında balık avlanması yasaklanmalıdır.

Flora ve Fauna için zararlı hayvanlarda mücadele Millî Park idaresi tarafından bir plân dahilinde yürütülmelidir.

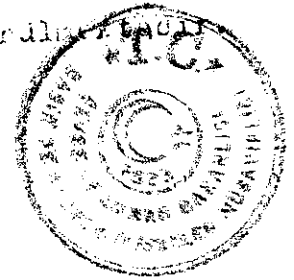
Avcılık yasakları koruma ekipleri tarafından titizlikle kontrol edilmeli ve Millî Park sınırları dışındaki avlanmanın da bir plân dahilinde yapılması temin edilmelidir.

2- Çevre Zonunun Kontrolü :

Zon II. (Çevre Zonu)

Munzur Millî Parkında çevre zone, koy mezarlarının bulunduğu sava ile Munzur dağlarının Güller mantıkası olarak kabul edilmiştir. Bu koy mezarlarının birbiri ile artıbatları patika yol ile bağlıdır. Arazi çok dağlık olduğu için yol yapımında bu yük zorlukların çekilmesi mümkündür.

Çevre zone içinde bulunan koylerin, bulunduğu yerde kaldırılması veya başka yerlerde iskân edilmelerinin temini İçişleri Bakanlığı ve İmar İskân Bakanlığınca koordineli bir çalışma sisteminin uygulanması zaruri görülmüştür.

B Ö L Ü M : III

MUNZUR VADİSİ MİLLİ PARKI UYGULAMA PROGRAMI

Munzur Vadisi Millî Parkının bu raporda belirtilen inkişaf durumu göz önünde tutularak plânın uygulanması üç ana unsura göre düzenlenmiştir.

- 1- Enfrastrüktür (Alt yapı yatırımı)
- 2- Tabiatın korunması ve Millî Park yatırımları
- 3- Tabiat (Çevre-Halk ilişkileri)

I- Enfrastrüktür

Millî Park tüm olarak 42800 Hk. sana kaplamakta ise de Millî Parkın tampon zonu düşüldüğü zaman mutlak koruma sahəsi 7860 Hk.dır.

Bu sahaya giriş Tuncelinden sağlanması gerektiği plânda tesbit edilmiştir. Millî Parkın giriş yeri olarak Tuncelinden 6,5 km. batıda bulunan özel idareye ait yapılmış binalardan istifade bugün için mümkün görülmektedir. Bu bakımdan Tuncelinde Millî Parka kadın giriş yolu da dahil olmak üzere yolun kış,yaz geçide imkan verebilecek şekilde yeniden güzergahın geçirilmesi ve asfaltlanma işinin Karayolları Genel Müdürlüğüne görev olarak verilmesi zaruri görülmektedir.

Bu arada Ovacık İlçesinden giriş yeri olarakda Mercan Suyunu Munzur Suyu ile birleştigi yer kabul edilmiştir. Ancak Ovacık İlçesinden Millî Park bünyesi içerisinde kalan Yarım Kaya Köyüne kadar mevcut olan ^{yol} güzergahında yeniden ele alınması ve üst kaplamasının yapılması Karayollarınca ele alınmalıdır.

./.

Burada plan iki deqerik kistada uqulunusqittir.

Y.S.E. Genel Mudurluq tarafindan yabdan ve baten ovcak-
tan Yarin Kaya Koyune kadar devam eden yolun ve qahverdi Koyune
ustatirilsaq olan bu yolun planda tesbit edilen prensip ve e-
saslara gore yenden ele alinmasi gerekmekekdir.

D.S.I. Genel Mudurluqun 11811 Bolge Mudurluq vassiasiy-
le bu havza iqn yenden bir havza etdinin yablasari, tabiatli
koruma bakiqindan zaruri qorulanatur.

Milli Park hududlari olarak kabul edilen I.vell.zonlar da-
hil olmak qarti ile Milli Parkin prensiplerine uqun yeni bir
Orman Yeneqishan planinin tanzimi gerekmekekdir. Bu planda, ciyai
halkin ozel qartlari ve bilhassa meqe ormanlarihqski yabrak is-
letmeciliqinin orman tahrir etmeqcek bir vistede uqulunusasi
zaruri qorunmekekdir. 1970 yili arasi qalqulalanda blazis or-
man basqurulusunde teskit edilecek maretap bir amaqishan be-
yeli vassiasiyde qereqinin yablasari qarttir.

Yeni vassiasiyde qereqinin yablasari qarttir.

II-Tabiatın korunması ve elli park yatırımları :

Mintikanın en büyük özelliği bakımından Alabalık Üretme İstasyonu Munzur suyu gözeleri civarında kurulacaktır.

Bu hususta İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Hidrobiyoloji Enstitüsü ve Ege Üniversitesi Fen Fakültesinden teknik yardım temin edilmek şartı ile Orman Genel Müdürlüğü Avcılık Şubesi gerekli yatırımları yapacaktır.

Bu plân ana hedefleri gösteren bir plân çalışması için 1971 yılı yatırım programında plânda belirtilen hedeflere uygun bir teklif ve program hazırlanacaktır.

Halen dağ keçisi popülasyonu için Orman Genel Müdürlüğü Avcılık Şubesi tarafından tespit edilmiş, sahada bir av üretme sahası tesis edilmiş bulunmaktadır.

Koruma tedbirleri mahallî idarece de ele alındığı takdirde ticari avcılığın senenin mayıs aylarında bu sahada yapılması müdahale görülmektedir.

Bu husus içinde ayrı bir avcılık işletme plânı ilgili şubesince hazırlanması gerekmektedir.

III- Çevre ve Halk İlişkileri :

Doğu bölgesinin Devlet Plânında üstesizliğinden yatırım yönünden öncelik arzeden endüstri mantıkası olarak kabul edildiği öğrenilmiştir.

Millî Park plânında tarizme açılacak özellikler yönünden bu önceliğin, plânın tatbiki bakımından uygulanması zaruri görülmektedir.

Bu ar da Keman barajı projesinin uygulanmasında usule gelen zarurî göçler bakımından da koruma sahasının özellikleri önemli ele alınmalıdır. Bu hususta Toprak İzzân Genel Müdürlüğü yapılan teklifler mesbet olarak karşılanacağı cihetle, Millî Park sahası içerisindeki köylülerin sosyo-ekonomik problemlerinin halledi için Koy İşleri Bakanlığının görev ve yetkisi çerçevesinde tığı kanaatindeyiz.

